

Netto

Ook aanvullend bedrijfspensioen moet verdeeld bij scheiding

VERVOLG VAN PAGINA 41

Dat klinkt logisch en eenvoudig. 'Maar dat is het allesbehalve', waarschuwt An Van Damme. Als specialiste pensioenrecht bij Claeys & Engels begeleidt zij bedrijven bij het opstellen van pensioenplannen.

Ten eerste is er onwetendheid. Volgens Sommerijns heeft Annemie 'geluk' dat hun notaris hen erop wijst dat het aanvullend pensioen verdeeld moet worden. 'Vervolgens iemand treffen die met kennis van zaken het te verdelen bedrag kan en wil berekenen, is nog minder evident.'

Ten tweede: in een groepsverzekering, pensioenfonds, vrij aanvullend pensioen of in een individuele pensioentoezegging worden vaak tienduizenden tot zelfs honderdduizenden euro's aan pensioenkapitaal opgebouwd. Maar tenzij uw toekomstige ex dat spontaan met u wil delen, kunt u nergens inkijken op welke bedragen u aanspraak maakt. Verzekeraars geven die informatie niet vrij aan de echtgenoten, enkel aan de verzekerden.

Ook de overheidstoepassing Mypension.be toont enkel uw eigen wettelijke en aanvullende pensioen. Steven Janssen, de directeur van de beheerder van de databank aanvullende pensioenen Sigidis, wil dat veranderen. 'Nu is de andere echtgenoot vaak zelfs niet op de hoogte van het bestaan van een aanvullend pensioen. Dat is nochtans een gemeenschappelijk goed', vindt Janssen. Hij is daarvoor een procedure aan het uitwerken in overleg met de privacycommissie.

Complex

Ten derde is het te verdelen bedrag niet het pensioenkapitaal dat op 65 jaar wordt uitgekeerd. 'De bijdragen gestort voor het huwelijk en na de echtscheiding moeten uit de berekening gehouden worden', legt Steven Seyns uit. Die berekening vergt complexe verzekeringstechnische rekenen actualiseringskunde. Voer voor actuarissen en verzekeringspecialisten.

Maar verzekeringsmaatschappijen wagen zich daar niet graag aan. Een rondvraag bij enkele verzekeraars en de beroepsvereniging Assuralia voor een detailberekening voor een concrete case leverde enkel 'dat vraagt u beter aan de echtscheidingsadvocaat die zicht heeft op de rest

van het vermogen van het scheidende koppel' op.

'In de praktijk komt het erop neer dat de partners onderhandelen en daarbij alles in de weegschaal leggen', erkent advocaat Jan Roodhooft. Vaak is het bedrag dat op het aanvullend pensioen geplakt wordt puur nattevingerwerk, erkennen alle specialisten die we contacteerden. 'Soms zie je de gekste dingen. Nu, als beide partners akkoord gaan met een verdeling die objectief niet 100 procent correct is, wie zijn wij dan om daar een probleem van te maken? Maar soms is het heel duidelijk dat een van beide partners zich in de luren heeft laten leggen', besluit An Van Damme.

Vooraleer te weten welk bedrag verdeeld moet worden, moet u eerst beslissen wanneer u het pensioenkapitaal wilt verdelen. Daarvoor hebt u twee opties.

1. Verdelen op moment van echtscheiding

Advocaat Jan Roodhooft is daar stellig voorstander van. 'Anders sleurt u het op de klippen gelopen huwelijk mee tot aan uw pensioen.' Een nadeel is echter dat de partner met het aanvullend pensioen bij de scheiding 'minder' krijgt uit de gezamenlijke huwelijkspot terwijl hij wel moet wachten tot zijn pensioen om dat kapitaal in handen te krijgen. Overlijdt hij voor zijn pensioen, dan krijgt hij dat kapitaal zelfs nooit in handen.

Deze optie is bovendien enkel mogelijk als het koppel genoeg andere middelen heeft om de waarde van het aanvullend pensioen te compenseren. 'Want de helft van het opgebouwde bedrag 'afhalen' om te overhandigen aan de toekomstige ex is niet mogelijk. Een aanvullend pensioen afkopen voor uw pensioering is immers verboden', stipt An Van Damme aan.

Lut Sommerijns heeft een principieel bezwaar tegen het onmiddellijk in cash vergoeden. 'Dat holt de pensioendimensie van dat bedrag uit. Meestal heeft de ex die som geld al opgesoupeerd voor hij met pensioen gaat.'

Sommerijns vindt de waarde van dat aanvullend pensioen in rekening brengen als de andere partner de gezinswoning

De ene echtgenoot weet vaak zelfs niet dat de andere een aanvullend pensioen heeft. Nochtans is dat een gemeenschappelijk goed. Dat wil ik veranderen.

Steven Janssen, directeur databank aanvullende pensioenen Sigidis

Het aanvullend pensioen onmiddellijk in cash vergoeden aan de ex holt de pensioendimensie van dat kapitaal uit. Meestal is die som geld al opgesoupeerd voor hij met pensioen gaat.

Lut Sommerijns, advocaat gespecialiseerd in aanvullende pensioenen en discriminatierecht

overneemt dan weer wel een interessante piste. 'Want een eigen huis wordt niet voor niets ook wel de vierde pensioenpijler genoemd.'

2. Verdelen op moment van pensionering

Rechters die de knoop moeten doorhakken omdat de partners er zelf niet uit geraken, kiezen steeds vaker voor deze optie. Hetzelfde geldt voor koppels die te weinig ander vermogen hebben om het aanvullend pensioenkapitaal onmiddellijk te compenseren.

Het voordeel is dat beide partners even lang moeten wachten op het kapitaal waarvan de pensioendimensie voor beiden intact blijft. Maar omdat ze op de dag van de scheiding nog niet weten wanneer ze met pensioen gaan, weten ze ook niet hoelang ze moeten wachten op dat kapitaal.

Let in elk geval op met de formulering van deze regeling, waarschuwt Sommerijns. 'Zet niet in de echtscheidingsakte dat de ene partner een deel van zijn schuldverdring op de pensioenvoorziening overdraagt aan de andere partner. Want dan riskeert die laatste met lege handen achter te blijven. De kans is groot dat die instelling het geld niet aan hem wil uitkeren, want veel pensioenreglementen laten dergelijke overdrachten niet toe om de verzekerde te beschermen. Beter is het om uitdrukkelijk vast te leggen dat de aangesloten partner het pensioenkapitaal integraal zal ontvangen en vervolgens daarvan een deel zal afstaan aan zijn ex.'

Ook aan die optie hangt het risico dat de ex met het aanvullend pensioen overlijdt voor hij met pensioen gaat. Dan is het de ex die in dat geval met lege handen achterblijft. 'Tenzij je in de echtscheidingsakte bepaalt hoe de verdeling in dat geval moet gebeuren', nuanceert Roodhooft. Al stelt de advocaat zich vragen bij dergelijke clausules. 'Dat de ex deelt in het pensioenkapitaal lijkt me logisch, maar dat hij ook aanspraak maakt op het overlijdenskapitaal vind ik toch minder evident. Wie scheidt, wijzigt overigens sowieso zijn begunstingsclausule.'

WELK BEDRAG MOET U VERDELEN?

Een vaste verdeelsleutel of formule bestaat niet. Maar de specialisten zijn het wel eens over enkele principes. Enkel de bijdragen voor het aanvullend bedrijfspensioen tijdens het huwelijk tellen en belastingen en andere inhoudingen moeten in rekening worden gebracht. 'Bij een onmiddellijke verdeling wordt vaak gerekend met een belastingtarief van 33 procent, bij een verdeling op pensionering met een tarief van 10 tot 20 procent, afhankelijk van de leeftijd van pensionering', legt An Van Damme uit.

Bij een **onmiddellijke verdeling** wordt de zogenaamde 'verworven reserve' verdeeld. Die vindt u op uw pensioenfiche. Stel dat die 10.000 euro bedraagt. Rekening houdend met 33 procent belastingen is dat netto 6.700 euro. De ex maakt aanspraak op de helft, ofwel 3.350 euro, als alle premies gestort werden tijdens het huwelijk. Werd daarentegen maar de helft van de premies gestort tijdens het huwelijk, dan daalt de aanspraak van de ex tot een kwart, met name 1.675 euro.

Wordt de **verdeling uitgesteld tot de pensionering**, dan is het bedrag dat verdeeld moet worden de helft van de uitgekeerde verzekeringsprestatie, maar dan berekend in verhouding tot de duur van het huwelijk. U schakelt het best een actuaaris in om dat bedrag tot op de euro te berekenen. Stel dat het 50.000 euro is. Als het huwelijk tien jaar duurde en tijdens de 40-jarige carrière 20 jaar premies gestort werden, dan heeft de ex recht op een kwart, ofwel 12.500 euro. Daar worden vervolgens 10 tot 20 procent belastingen afgetrokken, net zoals de parafiscale inhoudingen zoals de ZIV-bijdrage van 3,55 procent en de solidariteitsbijdrage van 2 procent.

Tien geldvragen aan Koen Hoffman

Zakenbankier Koen Hoffman is **de nieuwe voorzitter van het farmabedrijf Fagron**. Na een lange carrière bij KBC, waar hij tientallen bedrijf naar de beurs bracht, werd hij vorig jaar CEO van de Gentse vermogensbeheerder Value Square. 'Ik ben ermee gestopt trendy aandelen achterna te hollen.'

1 Hebt u in uw leven veel bijgeklust?

'Aan het begin van mijn carrière combineerde ik verschillende jobs. Naast mijn job bij KBC kluste ik bij in een plantenbedrijf en daarnaast deed ik geregeld wat werk voor een headhunter. Met die extra jobs en door ook spaarzaam te leven konden we een bouwgrond kopen en een huis bouwen.'

2 Waar geeft u zonder verpinken geld aan uit?

'Aan de opleiding van mijn kinderen. Dat is de beste investering die ik kan doen en het is ook het allerbelangrijkste wat ik hen kan meegeven. Zo kunnen ze later hun eigen cashflow genereren en vooruitkomen in het leven. Dat is een mooier cadeau dan een nieuwe auto.'

3 Hebt u al via crowdfunding in aandelen geïnvesteerd?

'Als CEO van KBC Securities was ik een van de eersten om aan die kar te trekken. Als je zoiets naar de markt brengt, moet je daar ook zelf in investeren. Anders klopt er iets niet. Uiteindelijk heb ik via crowdfunding in drie bedrijven geïnvesteerd. Een daarvan presteert slechts één heel matig, de andere twee doen het behoorlijk.'

4 Waarin investeert u nooit?

'In zaken die ik niet ken. Mijn geld zal ik niet verkanselen aan pakweg auto's, paarden of kunst. Gewoon omdat ik er te weinig van ken. In mijn hele leven heb ik

Ik bespaar nooit op mijn bourgondische ingesteldheid.

ook nog nooit gestructureerde producten gekocht, want die zijn me veel te ondoorzichtig. Dat wil niet zeggen dat ik nooit een slechte belegging heb gedaan. Zoals talloze beleggers heb ik geld verloren toen de internetzeepbel barstte. Ik maakte toen de fout van elke beginner om vooral de trendy aandelen achterna te hollen.'

5 Hoe is uw vermogen gestructureerd?

'Heel simpel: een eigen huis, een studio in de bergen voor de skivakanties, cash en aandelen. Voor mijn portefeuille van beursgenoteerde aandelen heb ik sinds mijn eerste misstappen consequent gekozen voor waardeaandelen. Het is mijn overtuiging dat bedrijven die cashflow genereren op de lange termijn altijd de beste investeringen zijn. Mijn aandelenvermogen zit nu in Value Square, behalve het gedeelte private equity.'

6 Overweegt u vastgoed te verhuren?

'Dat is niet mijn dada. Het is ongetwijfeld fijn om regelmatig huuropbrengsten te hebben, maar voor de rest genereert vastgoed geen cashflow. Na enkele jaren is het gebouw versleten en blijven er alleen maar kosten over. Geef mij dan maar een bedrijf dat cashflow genereert, elk jaar kwaliteitsverbeteringen doet, nieuwe producten ontwikkelt, nieuwe markten aanboort en zo op de lange termijn waarde creëert.'

7 Wat is uw grootste ergernis over geldzaken?

'Dat veel politici investeringen in grote bedrijven - die tewerkstelling en cashflow genereren - steevast associëren met goktempels en Las Vegas. Voor

hen heb je drie keuzes: je investeert in starters, belegt in vastgoed of gokt op de beurs. Nochtans zouden veel mensen binnen 40 jaar beter af zijn met een pensioenplan waar meer aandelen in zitten.'

8 Vergelijkt u bij een grote aankoop consequent meerdere offertes?

'Mijn grootste zwakte is dat ik er enorm op vertrouw dat mensen een correcte prijs vragen. Soms kom je dan wel bedrogen uit. Zo heb ik bij onderhandelingen over een nieuw IT-systeem meegemaakt dat het ineens mogelijk was liefst 30.000 euro van de prijs af te doen, nadat ik had laten weten dat de oorspronkelijke prijs buiten het budget viel. Dan breekt er bij mij iets.'

9 Waarop bespaart u niet?

'Op mijn bourgondische ingesteldheid. Als ik op vakantie mijn aperitief niet kan drinken, dan zou ik liever niet op vakantie vertrekken. En als ik vrienden uitnodig voor een etentje, dan is een uitgave van 100 euro meer of minder irrelevant.'

10 Hebt u al nagedacht over een testament of successieplanning?

'Dat zou ik eens moeten doen. Maar dat voelt als het schrijven van het laatste hoofdstuk van mijn leven. Dat wil ik liever nog een beetje vooruitschuiven. Ik heb wel genoeg geld opzijgezet zodat mijn kinderen hun studies kunnen afmaken, wat er ook gebeurt.'

SVEN VONCK

Meer interviews op www.netto.be/geldvragen

